

Nr. 11(75)

BAZŪNE

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas avīzīte
par notikumiem bibliotēkas dzīvē

2017. gada 6. novembris

BIBLIOTĒKA AICINA UZ GRĀMATU ĶĒDI

Gunta Bite

Avīzītes «Bazūne» redaktore

Mūsu bibliotēkai šī gada izskaņā būs notikumu un vēsturisku pārmaiņu pilna. Kā jau iepriekš rakstījām, bibliotēkas pārcelšanās rit pilnā sparā. Lielākā daļa Lasītāju apkalpošanas nodaļas (LAN) mantu ir jau pārvestas uz jaunajām telpām, atliek vien tajās ērti iekārtoties un sagatavoties lasītāju uzņemšanai. Ir atlikusi vien neliela, bet ļoti svarīga krājuma daļa, ko bibliotēkas kolektīvs vēlas pārcelt kopā ar saviem lasītājiem un pārējo sabiedrības daļu. Tas ir Braila raksta grāmatu krājums, kā arī palielinātās drukas izdevumi un retās Braila raksta grāmatas. Lai to varētu izdarīt bibliotēka **14. novembrī plkst. 11.00 aicina uz Braila raksta grāmatu ķēdi**, kas simbolizēs kultūras artēriju, pa kuru jaunajā vietā ieplūdis bibliotēkas dzīvība un enerģija. Ķēdē piedalīties aicināts ikviens, kurš vēlas atbalstīt bibliotēku ar tās nacionālo Braila raksta grāmatu krājumu. Pulcēšanās notiks pie bibliotēkas vecās ēkas Juglas ielā 14. Ķēdes garums ir vairāk nekā 300 metri, tāpēc būs nepieciešami vismaz 300 palīgi, kas no rokas rokā palīdzēs Braila grāmatām aizplūst uz jaunām mājām. Vēlams pieteikties rakstot uz e-pastu gunta.bite@neredzigobiblioteka.lv ar norādi

«Pieteikšanās ķēdei» vai zvanot pa tālruni 29137112. Aicinām visus dalībniekus sekot līdzī laika prognozēm un saģērbties silti.

Grāmatu ķēde būs pēdējais LAN pārcelšanās posms, jo bibliotēka lasītāju apkalpošanu plāno atsākt 21. novembrī.

Savukārt pirms grāmatu ķēdes bibliotēka aicina ikvienu uz Lāčplēša dienas pasākumu **«Svecīšu aizdegšana Strazdumuižā. Sarunas pie ugunsкура»**, kas notiks **11. novembrī** pie bibliotēkas vecās ēkas. **Plkst. 15.00** uz bibliotēkas kolonnām varēsiet aplūkot izstādi «Karavīra dzīves stāsts», bibliotēkas foajē noklausīties audioizstādi, bet **plkst. 17.00** aicināsim uz lāpu gājienu. Būs iespēja nolikt svecītes un sildīties pie ugunsкура.

Neskatoties uz saspringtiem pārcelšanās procesiem, bibliotēka piedalās arī sadarbības semināros. Oktobra sākumā bibliotēkas direktore Andra Jākobsone un Braila raksta nodaļas vadītāja G. Bite uzstājās Pierīgas publisko bibliotēku seminārā ar prezentāciju par bibliotēkas piedāvājumiem un starpbibliotēku sadarbības iespējām cilvēku ar īpašām vajadzībām apkalpošanā, savukārt 1. novembrī — Zemgales reģionālajā publisko bibliotēku seminārā Bauskā.

Sadarbībā ar Tiesībsarga biroju aicinām pieteikties interesentus uz 29. novembrī plānoto konferenci «Darba tirgus pieejamība personām ar invaliditāti». Pieteikšanās Tiesībsarga mājaslapā www.tiesibsargs.lv.

ES TEV PARĀDĪŠU SAVU PASAULI

Ilona Laicāne
*LNERB Balvu filiāles
bibliotekāre*

Balvu filiālbibliotēkā apskatāma neparasta izstāde, kurā aptaustāmi un apskatāmi Balvu Mākslas skolas skolotājas Skaidrītes Bankovas audzēkņu radītie darbiņi, kuri veidoti no nevajadzīgām Braila rakstā aprakstītām lapām.

Ideja par šo neparasto sadarbību radās pavasarī, kad bibliotēkā, tīrot krājumu, salasījās krietna kaudze ar Braila rakstā aprakstītām lapām. Atdot tās vienkārši makulatūrā, kā tas notika ar norakstītajām grāmatām un žurnāliem, negribējās. Izstāstīju par savu situāciju Balvu Mākslas skolas skolotājai Skaidrītei, kura daudz nedomājot teica: «Dodiet šurp, gan kaut ko izdomāsim.». Tika nolemts mēģināt radīt taustāmus darbiņus. Lai labāk izprastu neredzīgo pasauli, aprīlī mazie 7 — 8 gadus vecie mākslinieki apmeklēja bibliotēku.

Iepazinās ar taustāmām grāmatām, ar aizsietām acīm mēģināja uzminēt burtus un attēlus.

Pienāca oktobris, bibliotēka saņēma ziņu, ka darbiņi gatavi. Kā stāstīja skolotāja Skaidrīte — viegli nebija. Bērni centās darināt vizuāli skaistus darbus, tāpēc ik pa laikam sēja ciet acis un taustīja, lai darbi būtu ne tikai skaisti, bet arī uztverami ar taustes palīdzību. Tika izmantots ne tikai papīrs, tur vēl ir auduma un putuplasta gabaliņi, diegi, salvetes u.c. materiāli. Čakli strādājot radās «Skudra», «Žirafe», «Kaķis» un citi dzīvnieki, kas tagad dzīvos bibliotēkā.

Bērni šo izstādi dāvināja bibliotēkai «Labo darbu nedēļas» ietvaros, kas šogad norisinājās no 16. līdz 22. oktobrim. «Labo darbu nedēļas» laikā ikviens bija aicināts sniegt atbalstu līdzcilvēkiem, dzīvniekiem vai sabiedrībai un vairot palīdzēšanas kultūru Latvijā.

Paldies skolotājai Skaidrītei Bankovai, viņas audzēkņiem un Balvu Mākslas skolai.

CEĻĀ

Herma Cīrule
*Braila raksta nodaļas
maketētāja*

Braila raksta nodaļa ir reproducējusi Jura Rubeņa grāmatu «Viņa un Viņš» Braila rakstā (5 sējumos). Lasītājiem tā būs pieejama decembrī. Virsrakstam iedvesmojos no Jura Rubeņa priekšvārdā sacītajiem vārdiem: «Mūsu dzīve ir ceļš», kas ietver sevī to, par ko raksta autors savā apcerējumā.

Grāmata, kas izraisījusi lielu ažiotažu. Grāmata, kura nevar atstāt vienaldzīgu,

kā jau viss, ko sarakstījis Juris Rubenis. Kā tāla viduslaiku ķeceru sārtu atblāzma līdz mūsdienām atvējojusi doma, ka vajadzētu šo grāmatu sadedzināt un pašu autoru izslēgt no baznīcas.

Juris Rubenis saka: «Mans mērķis nav sarakstīt rāmu un «pareizu» atbilžu grāmatu.». Rakstot šo grāmatu autors pieļauj, ka būs kādi, kas nevarēs viņa domām piekrist, citus tās sadusmos.

J. Rubenis savā grāmatā daudzkārt vadijies no tādiem ievērojamiem domātājiem kristietības jomā kā Tomass Mērtons,

Ričards Rors, Pjērs de Šardēns, K.G. Jungs, Kens Vilbers u. c. Autors pieskāries arī austrumu filozofijai.

Grāmatā apskatītas trīs galvenās tēmas: «Mīlestība. Attiecības. Seks», kas ietver sevī attiecības ar Dievu, laulāto attiecības un cilvēku savstarpējās attiecības. Citējot Pjēru de Šardēnu, autors saka: «Attiecības māca atrast sevi, pēc tam otru cilvēku un tad — Dievu».

Nevaru teikt, ka man viss būtu pieņemams no vāka līdz vākam. Ir lietas, ko es nevaru pieņemt. Ir lietas, kuras es nesapratu, kur varbūt ir vajadzīga lielāka iedziļināšanās, taču man patīk autora neuzbrūkošais vēstījums. Apbrīnojama ir autora cieņa pret citādāk domājošajiem, kas, manuprāt, prasa lielu iekšēju spēku.

Autors skar tādas tēmas kā Integrālā teorija, meditācija, vīrieša un sievietes iniciācija, kas varbūt daudziem liksies pārāk sarežģīti.

Priekš sevis no grāmatas es paņēmu tieši to, kas man bija svarīgi un būtiski un kas tik ļoti sasaucās ar gadu gadiem dvēselē izdzīvoto, izdomāto, izsāpēto: sevis izzināšana, attiecības, mīlestība, garīgā izaugsme, ego, nemitīgās cīņas ar sevi un zaudējumi, savas *ēnas* apzināšanās, ievainojumi, pateicība, piedošana, izmaiņas sevī kā svarīgs priekšnoteikums attiecību veidošanā, patiesības meklējumi un caur to visu garīgā izaugsme. Domāju, ka katrs cilvēks šajā grāmatā var atrast lietas, par kurām ir pārdomājis, bieži vien meklējis atbildes, jautājis.

Attiecības ar Dievu

Esmu cilvēks, kas gadiem ilgi «rakņājies» savā iekšējā pasaulē, meklējis, jautājis, šaubījies, kam cilvēku iekšējā pasaule bieži vien nozīmējusi vairāk nekā ārējā. Cilvēks, kas iet dzīves skolā klūdams un krizdams, mācoties no kļūdām, sāpēm un pazemojumiem, jo tikai iekāpjot citu korpēs tā īsti spēju saprast savu

tuvāko. Un visbeidzot atrodot priekš sevis dzīves jēgu Salamana vārdos: «Jo Dievs tavai rokai piešķīris visu, lai tā darītu labu». Taču tas prasa sevis aizliegšanu un, zinot savu nespēju pašai mainīties, varu atkārtot tikai kādreiz no kanceles dzirdētos vārdus: «Dievs, padari manī to, ko es pati nespēju!» Mani uzrunāja Jura Rubeņa aicinājums nejaukt savas *ēnas* ar grēkiem, nemesties būt sev par mūžīgo soģi, iedziļināties sevī un mēģināt saprast Dieva uzdevumu sev, kļūt par to, kas tu esi un pieņemt sevi, kā arī piedot ne tikai citiem, bet arī sev un pieņemt savu īsto patību — tādus, kādi mēs patiesi esam, nevis kaut ko mēģināt «pielaikt», līdzināties citiem. Nevar sevi varmācīgi piespiest just vai domāt kā jūt un domā citi. Tajā ir kaut kas neīsts. Tas varbūt vairāk piederas skatuvei.

Varbūt tieši tāpēc autora vārdi šajā grāmatā mani uzrunāja ļoti dziļi un personīgi. Tēlaini izsakoties, man šī grāmata bija kā ūdens izslāpušajam.

Grāmatā atrodam atziņu: «Tikai dzīves vidū organiski vai caur satricinājumiem dzimst, uzaust dzījumi, patiesais *es*. Šis process mūsos izpaužas kā iekšējā krīze, neapmierinātība ar līdzšinējo dzīvi.»

Savos «pareizās ticības» meklējumos esmu «izbridusi purvu purvus». Un visu laiku, pat vēl tagad, manī kā mūžīgā uguns Varoņu kapos deg Poncija Pilāta jautājums: «Kas ir patiesība?». Kā izslāpusi esmu meklējusi patiesību — to, kas ir no Dieva, ne cilvēku gadsimtu gaitā izdomāto un citiem uzspiesto patiesību. To, kas dara brīvu, nevis ieliek rāmītī. Autors raksta par to, ka strīdus (pat līdz kariem) izraisa nevis patiesība par Dievu, bet cilvēku priekšstati par Viņu. Juris Rubenis ļoti trāpīgi teicis: «Mūsu priekšstats par Dievu nav Dievs».

Laulāto attiecības

Var jau pārmest: mācītājam nepieklājas runāt par tik intīmām attiecībām kā

seks. Taču autors neredz šeit tikai fiziskās mīlestības izpausmes veidus. Bez garīguma šīm attiecībām ir grūti pastāvēt. Juris Rubenis, kurš ir salaulājis daudzus pārus un bijis pastorālais padomdevējs ģimenes krīzēs uzdod jautājumu: «Kāpēc cilvēki sagrauj to, ko tik skaisti iesākuši, jo vēlas taču attiecības saglabāt. Kāpēc tas tomēr neizdodas?» Cauri šim jautājumam izskan autora sāpe. Kad laulības dzīvē aiz mūsu iedomātā tēla ieraugām otra cilvēka patieso es, mūsos ir rūgta vilšanās. Kāpēc? Mēs taču paši šo ilūziju radījām. Autors vaicā: vai mēs no sava partnera negaidām neiespējamo? Kādu laiku var mēģināt izlikties par kādu citu, bet reiz tu tomēr atgriezīsies pie sevis pašā.

Dialoga nozīme attiecību veidošanā

Paskatoties uz pasauli no malas, gribas teikt: šī ir slima pasaule, kurai vajadzīga dziedināšana. Bieži vien mēs neprotam klausīties citos. Mēs dzirdam tikai paši sevi. Ļoti patika autora paustā doma, ka dialogā vajadzīga pieklusēšanas pauze, pārdomas, savu vārdu seku izvērtēšana. Ļaut saviem un partnera izteiktajiem uzskatiem kādu laiku plīvot gaisā. Tas ir grūti, tāpat kā grūti ir ar cieņu uz klausīt pretēju viedokli, jo bieži vien esam pārāk impulsīvi un savas taisnības pārņemti. Tas ir liels talants — ieklausīties citā cilvēkā. Salauzt savu «es» un «man» un redzēt savu tuvāko kā pārāku par sevi, ne-

zaudējot pašcieņu. (Tas tomēr nenozīmē izklāties par tepikīti, kur citiem noslaucīt savus dubļainos apavus.) Mūsu dusmas, aizvainojums, zobs pret zobu... Mēs kā apmāti redzam tikai sevi un dzīvojam savā paštaisnībā.

Autors saka: Ja mums attiecības ir svarīgas, mēs esam spiesti mainīties. Jā, tas ir smags darbs ar sevi (un vai mēs varam lepni sacīt, ka tas ir mūsu darbs? — vai tas nav Dieva darbs mūsos?).

Man gribētos runāt vēl un vēl, jo ir vēl tik daudz, ko sacīt, taču tas nav iespējams. Esmu nedaudz pavērusi kumodes atvilktnes mazu maliņu. Pozitīvais ir tas, ka jums pašiem ir iespēja atvilkt šo atvilktni līdz galam un redzēt visu, kas tur atrodas. Jums pašiem ir iespēja izlasīt to visu, ko šeit pateikt nespēju. Var jau būt, ka kādi no grāmatā minētajiem uzskatiem jums nebūs pieņemami. Tā bija arī man. Bet ir vērts grāmatu izlasīt līdz galam, un pieņemt to, kas der tieši jums. Un ja jūsu viedoklis būs negatīvs, tas vismaz balstīsies uz izlasītu grāmatu, nevis virsrakstiem vai no tā kaimiņa stāstiem, kurš to dzirdējis no kāda cita kaimiņa.

Nelielam ieskatam citāts no grāmatas: «Tēlaini izsakoties, katra sirdī Dievs ir ierakstījis atbilstošu dzīves uzdevumu. Tev nav jāskatās pa labi un pa kreisi, tev ir jāuzdrošinās uzmanīgi ieskatīties sevī, izlasīt šo Dieva rokas ierakstu un tad uzdrīkstēties izdzīvot to vienreizējo dzīves uzdevumu, kas ir tikai tavš.»

**Latvijas Neredzīgo
bibliotēkas
bezmaksas avīze**

Izdota Braila raksta nodaļā. Iznāk reizi mēnesī.
Redaktore Gunta Bite.

E-pasts: gunta.bite@neredzigobiblioteka.lv

Mājaslapa: www.neredzigobiblioteka.lv sadaļā Jauniegvumi

Tāl. 67522131, 29137112

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Par publikācijām atbildīgi paši autori.